

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 382

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 7 april 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Doorlichting van scholen - Betrokkenheid van leerlingen

De onderwijsinspectie kijkt toe op de kwaliteit van onze scholen, centra, academies en centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's). Daartoe voert ze daar zogenaamde doorlichtingen uit. Een doorlichting zoekt naar antwoorden op drie onderzoeksvragen: (1) respecteert de instelling de onderwijsreglementering, (2) in welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen en (3) is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken?

De onderwijsinspectie gebruikt hiervoor bepaalde methodieken, zoals het CIPO-kader en de kwaliteitswijzer. Die moeten toelaten dat de doorlichtingen zo objectief mogelijk verlopen. Doorlichtingen hebben een focus op output, en niet op hoe de output bereikt wordt. Na afloop stellen de onderwijsinspecteurs een verslag op waarin wordt aangegeven hoe goed de school scoort. Ze geven tegelijkertijd ook een advies. Er zijn drie mogelijke adviezen: (1) gunstig, (2) beperkt gunstig en (3) ongunstig. Bij beperkt gunstig krijgt de school werkpunten mee die tegen een bepaalde datum moeten worden aangepakt, waarna een opvolgingsdoorlichting volgt om dit te toetsen. Bij een ongunstig advies beslist de inspectie of de school de probleempunten zelf kan aanpakken of dat er externe hulp nodig is. Tegelijkertijd wordt de procedure tot intrekking van de erkenning opgestart. Die procedure kan opgeschort worden als de school, binnen de 60 dagen, een verbeterplan indient.

Het bestaan, de werking en methodieken van de onderwijsinspectie zijn (deels) verankerd in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009, het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs met betrekking tot de wijze waarop sommige bevoegdheden van de inspectie worden uitgevoerd van 1 oktober 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs met betrekking tot het referentiekader van de inspectie van 1 oktober 2010.

Momenteel verzamelen onderwijsinspecteurs informatie door middel van gesprekken met leerkrachten en directie, observaties en documentanalyses. Een opvallende afwezige in dit rijtje zijn zij waarvoor we onderwijs inrichten, namelijk de scholieren zelf. Inspecteurs gaan immers niet in gesprek met scholieren om te zien wat zij van hun onderwijs vinden. De enige manier waarop scholieren betrokken worden, is de enquête rond welbevinden die de doorlichting aan scholen aanbiedt. Scholen zijn echter niet verplicht om die af te

nemen. Als er resultaten van een dergelijke enquête beschikbaar zijn, worden ze wel door de doorlichting gebruikt (bijvoorbeeld om een focus te bepalen), maar worden ze niet in het eindverslag opgenomen, omdat ze behoren tot de interne kwaliteitszorg van de scholen. De enquête voorziet ook niet in de mogelijkheid voor scholieren om zelf zaken aan te halen of te verklaren.

In de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) stelde de minister op 22 januari 2015 dat ze de opmerkingen van de scholierengeleding over het betrekken van scholieren bij de onderwijsinspectie zou opnemen. De scholierenkoepel vroeg immers dat de inspectie in gesprek zou treden met scholieren tijdens hun doorlichtingsbezoeken. In haar beleidsnota stelde de minister dat ze meer wil inzetten op "een participatieve aanpak van de doorlichting".

Plant de minister in de toekomst scholieren meer te betrekken bij de doorlichtingen in hun school? We denken hierbij aan alle niveaus (bao, bubao, so, buso).

Zo ja, op welke niveaus, hoe wil ze dit bereiken en wat is de timing hiervoor?

Zo neen, waarom niet? Wat bedoelt de minister dan juist met "een participatieve aanpak van de doorlichting"?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

ANTWOORD

op vraag nr. 382 van 7 april 2015

van **ELISABETH MEULEMAN**

Het huidige referentiekader van de onderwijsinspectie bevat het aspect 'tevredenheid' als één van de vier output-indicatoren. Op dit moment kijkt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting dan ook naar het 'welbevinden van de leerlingen/cursisten' hetzij aan de hand van de enquête waarvan sprake in de vraag, hetzij aan de hand van andere gegevensbronnen die de school aanreikt. Daarenboven zijn gesprekken met leerlingen(groepen) tijdens een doorlichting altijd mogelijk (vb. met de leerlingenraad).

Ook in de toekomst zal de onderwijsinspectie de scholieren op twee manieren betrekken bij de doorlichting:

- met name bij de ontwikkeling van het instrumentarium voor Inspectie 2.0 (de nieuwe en vernieuwde doorlichtingsronde die start in september 2017): in eerste instantie is dit bij het invullen van een gemeenschappelijk referentiekader voor onderwijskwaliteit. Naast de koepels, netten en begeleidingsdiensten zal de inspectie ook de scholieren (in de vorm van het VSK, de Vlaamse Scholierenkoepel) meenemen als partner.
- eens Inspectie 2.0 is uitgewerkt, zal er zeker ruimte zijn voor een participatie van de scholieren aan en tijdens de doorlichting. Hoe dit concreet zal gebeuren, is echter te vroeg om toe te lichten. Er zijn verschillende pistes mogelijk die nog dienen te worden onderzocht.